Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Välfärdsområdets statliga ersättning för främjande av välfärd och hälsa

Sektionen för främjande av välbefinnande och hälsa samt kontaktytor 3.11.2026 § 59
ÖVPH/6651/00.02.03/2026

Beredare
Sjöström Pia-Maria
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Ersättningen för främjande av välfärd och hälsa, den sk. hyte-koefficienten utgör en del av välfärdsområdets statliga finansiering. Koefficienten baseras till hälften på processindikatorer, som beskriver hur väl vissa förebyggande arbetssätt genomförs, och till hälften på resultatindikatorer, som beskriver förändringar i befolkningens hälsa och välbefinnande. Välfärdsområdenas ersättning för främjande av välfärd och hälsa är konstant, vilket gör att då koefficienten stiger i ett välfärdsområde sjunker den i andra. Koefficienten mäter dessutom främst förändringen, en stor ökning eller bra värde ett år leder ofta till en försämring året efter, då förbättringen avstannat; högst värde på indikatorn innebär inte automatiskt högst koefficient.

Processindikatorer som påverkar finansieringen är livsstilsrådgivning vid risk för typ 2 diabetes, screening för riskbruk av alkohol med strukturerad mini-intervention, uppföljning av uteblivna 4-års- rådgivningskontroller och kontroller inom skolhälsovården på årskurs 8, genomförda hälsoundersökningar för arbetslösa och täckning för MPR-vaccinet. Resultatindikatorerna är sjukhusvård på grund av skador och förgiftningar, höftfrakturer bland personer över 65 år, NEET bland 18–24-åringar, långvarigt grundläggande utkomststöd samt sjukpension på grund av psykisk ohälsa bland 18–34-åringar.

Den senaste finansieringsberäkningen visar för Österbottens välfärdsområdes del att hyte-indikatorerna försämrats, vilket har en betydande ekonomisk effekt. I jämförelsen mellan vårens och höstens beräkning 2026 minskade hyte-finansieringen med cirka 4,8 miljoner euro. Framför allt förändringar i resultatindikatorerna, bland annat höftfrakturer, har haft stor effekt. Samtidigt visar utfallet att processindikatorerna fortsättningsvis ligger på en låg nivå och därför erbjuder den tydligaste möjligheten till förbättring genom välfärdsområdets egen verksamhet.

Ett omfattande arbete har pågått sedan 2025 för att maximera indikatorerna. Dokumentationsanvisningar för hyte-indikatorerna har uppgjorts och personal och chefer har informerats och utbildats av hyte-koordinatorerna. Separata rapporter har beställts för att möjliggöra en mera konkret uppföljning på enhetsnivå och verksamhetsprocesserna har utvecklats. Bland annat har en gemensam process och mobil servicestig utvecklats för personer med risk för typ 2-diabetes. Mellanledningen ansvarar för uppföljning av processindikatorerna på enhetsnivå och berörda verksamhetsområdesdirektörer ska rapportera dem månadsvis till social- och hälsovårdens ledningsgrupp.

Samtidigt gös en långsiktig uppföljning av resultatindikatorerna. Dessa indikatorer påverkas av breda samhälls- och befolkningsfaktorer och förändras inte enbart genom en enskild verksamhets åtgärder. THL konstaterar också att effekterna av förebyggande arbete typiskt syns först med fördröjning och ofta förutsätter flera samverkande åtgärder.

De olika hyte-indikatorerna och -koefficienterna presenteras på mötet.

Sektordirektör för barn, unga och familjer Sjöström Pia-Maria
föreslår att sektionen för främjande av välbefinnande och hälsa samt kontaktytor tar del av presentationen och antecknar ärendet för kännedom.

Beslut:
Sektionen tog del av presentationen och antecknade ärendet för kännedom.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Bilagor

Bilaga 1 HYTE-koefficienter - Hyte-kerroin 3.11.2026

Kompletteran-
de material